

OKRESNÁ PROKURATÚRA NITRA
Damborského 1, 949 99 Nitra 1

Číslo: 3 Pv 32/18/4403-73
EEČ: 2-32-281-2019

Nitra 30.10.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

od apríla 1962 na bližšie nezistených miestach, ale predovšetkým na adrese spoločného pobytu v Nitre na ulici XXXXX, mal opakovane po dlhší čas svojim konaním týrať svoju manželku, od roku 1987 svoju bývalú manželku žijúcu s ním v spoločnej domácnosti XXXXX spôsobujúc jej psychické a fyzické utrpenie tým spôsobom, že svojim správaním v nej začal vyvolávať strach a napätie tak, že ju fyzicky napádal, bil ju, ponižoval, nadával jej, pričom takéto konanie sa vystupňovalo dňa 06.12.2017 až natoľko, že jej mal úmyselne spôsobiť zlomeninu dolnej časti vretennej kosti vľavo s posunom kostných úlomkov, ktoré zranenie si vyžaduje dobu liečenia a pracovnej neschopnosti v trvaní 8-12 týždňov,

Obvodnému úradu XXXXX, Odbor všeobecnej vnútornej správy, Oddelenie priestupkové,

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, Odbor kriminálnej polície XXXXX uznesením sp. zn. ORP-2099/2-VYS-NR-2017 zo dňa 09.01.2018 podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie a následne uznesením rovnakej sp. zn. zo dňa 01.03.2018 podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie prof. XXXXX, CSc. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), odsek 3 písmeno d) Trestného zákona na skutkovom základe opísanom vo výroku tohto uznesenia a po vykonaní vyšetrovania predložil vyšetrovací spis prokurátorovi spolu s návrhom na podanie obžaloby.

Podľa § 234 odsek 1 Trestného poriadku ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu, pripojí k nej spisy, ich prílohy a dôkazné predmety.

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom, alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 208 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 208 odsek 3 písmeno d) Trestného zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písmeno b) Trestného zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

K obdobiu páchania predmetného skutku uvádzam, že predmetom tohto trestného konania s poukazom na ustanovenia § 2 odsek 1 Trestného zákona, § 89 odsek 7 Trestného zákona v znení zákona č. 140/1961 Zb. účinného od 01.09.1999 a § 215 Trestného zákona v znení zákona č. 140/1961 Zb. účinného od 01.09.1999, môže byť obdobie od 01.09.1999.

Preskúmaním predmetného vyšetrovacieho spisu som zistila, že výsledky vyšetrovania dostatočne neodôvodňujú postavenie obvineného pred súd (§ 234 odsek 1 Trestného poriadku). Poukazujem pritom na nasledujúce skutočnosti:

Poškodená XXXXX podala trestné oznámenie dňa 11.12.2017 potom, ako jej mal obvinený prof. XXXXX, CSc. dňa 06.12.2017 spôsobiť zlomeninu dolnej časti vretennej kosti vľavo s posunom kostných úlomkov. Následne ku skutku vypovedala štyrikrát (dňa 10.01.2018 č. I. 66-73, dňa 26.04.2018 č. I. 125-133, dňa 20.12.2018 č. I. 262-265 a dňa 25.06.2019 č. I. 386-392), pričom vo svojich výpovediach sčasti opisovala udalosti spred roku 1999, k nasledujúcemu obdobiu sa vyjadrovala len všeobecne, neuvádzala žiadne konkrétne útoky a konkrétne sa vyjadrila len k útoku zo 06.12.2017, kedy ju po predchádzajúcom verbálnom útoku

obvinený ťahal za vlasy a udieral ju do hlavy, ktorú si chránila rukami, pričom ju silno udrel do zápästia ľavej ruky a zlomil jej ju. Poškodená počas výsluchu názorne ukázala, akým spôsobom si pri útoku zakrývala tvár, z čoho bola do vyšetrovacieho spisu vyhotovená fotodokumentácia (č. I. 279). Uviedla, že v čase útoku obvineného ani predtým nespadla.

Poškodená opakovane odmietla vypovedať na kameru, týmto spôsobom bola vypočutá 1-krát, pričom opakovane počas prípravného konania uvádzala, že nechce, aby bol obvinený stíhaný väzobne.

Obvinený prof. XXXXX, CSc. (č. I. 61-65, 197-201, 335-343) sa k spáchaniu predmetného skutku nepriznal.

V prípravnom konaní bol do konania pribratý znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia XXXXX, ktorý vypracoval písomný znalecký posudok (č. I. 109-124) k zraneniu poškodenej, k dobe liečenia a pracovnej neschopnosti a k mechanizmu jeho vzniku, pričom uviedol, že zlomeniny, akú utrpela poškodená, vznikajú zvyčajne pádom na dlaň ohnutú smerom od dlane dozadu. S určitosťou hraničiacou s istotou toto zranenie nevzniklo priamym násilím, napr. úderom predmetom tupého, resp. tupooblého charakteru, nevzniklo krútením, točením inou osobou, teda útokom inou osobou. S poukazom na závery tohto znaleckého posudku a výpoveď poškodenej bola poškodená opakovane vypočutá na spôsob vzniku zranenia, ktoré mala utpieť po útoku obvineného dňa 06.12.2017, ktorá zotrvala na svojej pôvodnej výpovedi a bol dopočutý aj znalec XXXXX, ktorý rovnako zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku. Vzhľadom na vzniknutý rozpor medzi výpoveďou poškodenej a znaleckým posudkom a výpoveďou znalca, aj s poukazom na znalecký posudok znalkyne z odboru psychológia RNDr. XXXXX, ktorá vypracovala písomný znalecký posudok na poškodenú, ktorý ešte bude nižšie citovaný, bol do konania postupom podľa § 142 odsek 1 Trestného poriadku s poukazom na ustanovenie § 146 Trestného poriadku pribratý znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, traumatológia XXXXX, PhD., ktorý vypracoval písomný znalecký posudok (č. I. 395-419), v zmysle záverov ktorého je vylúčené, aby poranenie poškodenej vzniklo tak, ako to uviedla poškodená a ako to ukázala znalcovi pri vyšetrení.

V prípravnom konaní bola ďalej vypočutá svedkyňa XXXXX (č. I. 74-77 a č. I. 147-152), dcéra obvineného a poškodenej, ktorá potvrdzovala výpoveď poškodenej, avšak vyjadrovala sa najmä k udalostiam, ktoré sa stali v čase, keď žila v spoločnej domácnosti s obvineným a poškodenou a ktoré predchádza stíhateľnému obdobiu. Potvrdila však, že v domácnosti obvineného a poškodenej nebola dobrá atmosféra a matka sa jej priznala, že ju otec bije. Po útoku dňa 06.12.2017 sa spolu so sestrou dohodli, že matka nemôže ďalej bývať s otcom a že to budú riešiť cez políciu.

Svedkyňa XXXXX (č. I. 161-163), dcéra obvineného a poškodenej po vznesení obvinenia prof. XXXXX, CSc. v zmysle ustanovenia § 206 odsek 1 Trestného poriadku za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona po poučení v zmysle ustanovenia § 130 odsek 1 Trestného poriadku využila svoje právo a odoprela výpoveď.

V prípravnom konaní bola do konania pribratá znalkyňa z odboru psychológia XXXXX, ktorá vypracovala písomný znalecký posudok na poškodenú XXXXX (č. I. 24-58), v zmysle záverov ktorého by poškodená mala byť schopná správne vnímať

a reprodukovať udalosti a okolnosti tohto prípadu. Špecifická vierohodnosť je hodnotená ako zachovaná. U poškodenej boli preukázané známky zvýšenej anxiety a depresie mierneho stupňa. Diagnostické znaky posttraumatickej stresovej poruchy neboli jednoznačne zastúpené. Uvedená symptomatika v čase vyšetrenia nebola natoľko závažná, aby to umožňovalo potvrdenie syndrómu týranej osoby. Zjavná je určitá eskalácia násilia, jeho opakovanie a dlhodobejší charakter, čím jej mohlo byť spôsobené psychické a fyzické utrpenie. Vykonaným psychologickým vyšetrením bolo u poškodenej zistené aj zvýšené lži – skóre, čo však podľa znalkyne svedčí skôr pre tendenciu sa do istej miery štylizovať, ako i o naivnom pohľade na seba samu a nemožno dávať len túto premennú do priamej súvislosti so špecifickou vierohodnosťou výpovede.

Na záveroch tohto znaleckého posudku znalkyňa zotrvala aj pri jej následnom výsluchu (č. I. 378-379).

V prípravnom konaní bola ďalej do konania pribratá znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria XXXXX, ktorá vypracovala písomný znalecký posudok na obvineného (č. I. 167-195), v zmysle záverov ktorého obvinený v čase spáchania skutku trpel poruchou osobnosti, tzv. psychopatiou – dominantný egocentrizmus, samolúbosť a afektívna labilita, absencia sebakritičnosti a neschopnosť empatie. Znamky závažnej duševnej choroby z okruhu psychóz u nehu zistené neboli. Diagnostikovaná porucha osobnosti mu nebránila rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a ani mu nebránila sa v čase páchania skutku ovládať. V súčasnej dobe je schopný chápať zmysel trestného konania.

V prípravnom konaní bola ďalej do konania pribratá znalkyňa z odboru psychológia XXXXX, ktorá vypracovala písomný znalecký posudok na obvineného (č. I. 283-334), v zmysle záverov ktorého je osobnosť obvineného abnormne štrukturovaná, s dominantnými rysmi narcistickej poruchy, v kombinácii s rysmi histriónstva, emočnej nestability a paranoidity. Interpersonálne vzťahy obvineného postrádajú hĺbku a plnohodnotnú emočnú väzbu, pri nedostatku kritického postoja k sebe samému, sú druhí ľudia dôležití najmä pre potvrdenie jeho samého. Uvedené platí aj vo vzťahu k manželke, resp. bývalej manželke, kde možno predpokladať jeho dominantné postavenie, so sklonom ku kritičnosti voči nej, podozrievavosti a potrebu kontroly, ktoré vníma ako subjektívne opodstatnené, nejedná sa o vzťah závislosti v pravom zmysle slova, ale o sýtenie narcistickej potreby prítomného objektu, ktorý ho má potvrdiť a potvrdzovať. Navyše v období senu predstavuje reálny rozpad vzťahu výraznú stratu a životnú zmenu, z ktorej pramení iné usporiadanie povinností a aj prítomnosť samoty, čo je vo veku obvineného náročné.

Pokiaľ ide o hodnotenie vierohodnosti výpovede poškodenej XXXXX, túto je potrebné hodnotiť ako celok, pričom táto je v závažnej miere znižovaná znaleckými posudkami znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie traumatológia XXXXX a z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia XXXXX, PhD., ako aj výsluchom znalca XXXXX, v zmysle ktorých zranenie, ktoré mala poškodená utrpieť pri poslednom útoku obvineného dňa 06.12.2017, nemohlo vzniknúť spôsobom, ako to opakovane uvádzala a aj ukazovala poškodená, pričom znalci vylúčili možnosť vzniku zranenia priamym násilím. Za účelom overenia vierohodnosti výpovede poškodenej k tejto otázke bol znalec XXXXX dopočutý

a následne bolo pristúpené k pribratiu do konania znalca XXXXX, PhD. za účelom vypracovania tzv. kontrolného znaleckého posudku (§ 146 Trestného poriadku), ktorého výsledky však boli rovnaké.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V tejto súvislosti poukazujem aj na to, že obvinený a poškodená sú od roku 1987 rozvedení, určitý čas žili oddelene a podľa výpovedí a písomných podaní obvineného boli aj majetkovo právne vysporiadaní, poškodená sa však napriek tomu k obvinenému vrátila a ďalších viac ako 30 rokov s ním žila v spoločnej domácnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov postup v zmysle ustanovenia § 234 odsek 1 Trestného poriadku – postavenie obvineného pred súd, nie je dostatočne odôvodnený.

Z vykonaného dokazovania však vyplýva, že obvinený sa k poškodenej dlhodobo a opakovane, až pokiaľ dňa 06.12.2017 neopustila spoločnú domácnosť, správal nevhodným spôsobom a znepríjemňoval jej tak život (čomu nasvedčujú aj jeho osobnostné predpoklady), preto by mohlo byť jeho konanie posúdené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 odsek 1 písmeno d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení, preto som rozhodla tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Erika Kučerová
prokurátorka